

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1979

Vyhlásené: 13.08.1979 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1979 do: 08.04.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

88

VYHLÁŠKA

Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky

zo 16. júla 1979

o ľudových školách jazykov, jazykových školách a o štátnych jazykových skúškach

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 45 ods. 2 a 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 78/1978 Zb. o školských zariadeniach a podľa § 14 ods. 2 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve:

PRVÁ ČASŤ

VYUČOVANIE CUDZÍCH JAZYKOV V ZÁUJMOVOM ŠTÚDIU PRACUJÚCICH, ŽIAKOV A ŠTUDENTOV

§ 1

Účel a cieľ výučby

Na zabezpečenie záujmového štúdia cudzích svetových jazykov pre pracujúcich, žiakov a študentov zriaďujú okresné národné výbory ľudové školy jazykov a krajské národné výbory jazykové školy.¹⁾

§ 2

Ľudová škola jazykov

(1) Ľudovú školu jazykov možno zriadiť, ak sú predpoklady, že sa v nej bude vyučovať aspoň v 90 vyučovacích hodinách týždenne. Ak sa na ľudovej škole jazykov vyučuje v menšom počte hodín, môže krajský národný výbor, ktorý odborne vedie školu, ku ktorej sa ľudová škola jazykov pričleňuje, na návrh okresného národného výboru ľudovú školu jazykov organizačne pričleniť k niektorej strednej škole, kde sú na to kádrové a materiálne predpoklady, alebo ju môže okresný národný výbor, ktorý odborne vedie školu, ku ktorej sa ľudová škola jazykov pričleňuje, organizačne pričleniť k niektorej základnej deväťročnej škole s rozšíreným vyučovaním jazykov alebo k niektorej základnej škole s rozšíreným vyučovaním jazykov. V takom prípade ľudovú školu jazykov a strednú školu alebo ľudovú školu jazykov a základnú deväťročnú školu alebo základnú školu riadi jeden riaditeľ.

(2) Ak klesne počet týždenných vyučovacích hodín v ľudovej škole jazykov pod 40, škola sa začiatkom nového školského roku zruší.

(3) Základnou formou vyučovania na ľudovej škole jazykov je kurz; kurzy zriaďuje a zrušuje riaditeľ ľudovej školy jazykov. Kurzy na osvojenie základov jazyka sa zriaďujú v celkovom rozsahu 140 vyučovacích hodín, kurzy na prehĺbenie a rozšírenie jazykových vedomostí v celkovom rozsahu

140 vyučovacích hodín; počet týždenných vyučovacích hodín v každom kurze určí riaditeľ ľudovej školy jazykov tak, aby poslucháči absolvovali každý kurz najneskoršie za dva školské roky.

(4) Kurzy sa zriaďujú pri počte najmenej 15 a najviac 25 poslucháčov; ak klesne počet poslucháčov pod 10, kurz sa zruší. V socialistickej organizácii (§ 6 ods. 2) sa môže kurz zriadiť pri najnižšom počte 10 poslucháčov; kurz sa zruší, ak klesne počet poslucháčov pod 8. Výnimku môže povoliť riaditeľ ľudovej školy jazykov so súhlasom národného výboru, ktorý školu odborne vedie.

Jazyková škola

§ 3

(1) Jazykovú školu možno zriadiť, ak sú predpoklady, že sa v nej bude vyučovať aspoň v 150 vyučovacích hodinách týždenne.

(2) Ak sa na jazykovej škole vyučuje v menšom počte hodín, môže krajský národný výbor, ktorý odborne vedie školu, ku ktorej sa jazyková škola pričleňuje, jazykovú školu organizačne pričleniť k niektorej strednej škole, kde sú na to kádrové a materiálne predpoklady. V takom prípade jazykovú školu a strednú školu riadi jeden riaditeľ.

(3) Na jazykovej škole sa podľa potreby zriaďujú oddelenia jednotlivých jazykov alebo oddelenia skupín príbuzných jazykov (napr. oddelenie slovanských jazykov, germánskych jazykov, románskych jazykov, orientálnych jazykov a pod.). Tieto oddelenia zodpovedajú riaditeľovi jazykovej školy za odbornú úroveň kurzov príslušných jazykov. Podľa potreby sa na jazykovej škole zriaďujú aj oddelenia diaľkového štúdia cudzích jazykov.

§ 4

(1) Základnou formou vyučovania na jazykovej škole je kurz; kurzy zriaďuje a zrušuje riaditeľ jazykovej školy. Na jazykovej škole sa zriaďujú tieto kurzy:

- a) základný kurz na osvojenie základov jazyka v celkovom rozsahu 280 vyučovacích hodín,
- b) stredný kurz na prehĺbenie a rozšírenie vedomostí jazyka v celkovom rozsahu 280 vyučovacích hodín,
- c) vyššie kurzy nadväzujúce na stredné kurzy, a to:
  - prípravný kurz na všeobecnú štátnu jazykovú skúšku v celkovom rozsahu 280 vyučovacích hodín,
  - konverzačný kurz v celkovom rozsahu 210 alebo 280 vyučovacích hodín,
- d) špeciálne kurzy, ktorých obsah a rozsah určí riaditeľ jazykovej školy podľa ich charakteru.

(2) Počet týždenných vyučovacích hodín v kurzoch určí riaditeľ jazykovej školy tak, aby 280 vyučovacích hodín absolvovali poslucháči za dva školské roky pri 4 vyučovacích hodinách týždenne, alebo za tri školské roky pri 3 vyučovacích hodinách týždenne, alebo za štyri školské roky pri 2 vyučovacích hodinách týždenne. Vyučovacie hodiny v kurzoch sa môžu sústrediť v jednom alebo v dvoch dňoch v týždni.

(3) Kurzy sa zriaďujú pri počte najmenej 15 a najviac 25 poslucháčov; ak klesne počet poslucháčov pod 10, kurz sa zruší. V socialistickej organizácii možno kurz zriadiť aj pri najnižšom počte 10 poslucháčov; ak klesne počet poslucháčov pod 8, kurz sa zruší. Výnimku vrátane kurzov intenzívnej jazykovej prípravy môže povoliť riaditeľ jazykovej školy so súhlasom krajského národného výboru, ktorý školu odborne vedie.

(4) Na vyučovanie orientálnych a iných menej rozšírených jazykov možno kurz v prvom ročníku zriadiť už pri počte 6 poslucháčov, v ďalších ročníkoch pri 5 poslucháčoch; ak klesne počet poslucháčov v prvom ročníku pod 5, v ďalších ročníkoch pod 4 poslucháčov, kurz sa zruší.

(5) Jazyková škola môže organizovať dialkové štúdium jazykov pre poslucháčov, ktorí si už osvojili základné vedomosti jazyka na úrovni základného kurzu [odsek 1 písm. a)]. Základné vedomosti uchádzačov sa overuje prijímacou skúškou.

(6) Pre dialkové štúdium jazykov zriadi krajský národný výbor pri jazykovej škole alebo podľa potreby pri niektorej strednej škole konzultačné stredisko.²⁾ Stredisko je súčasťou jazykovej školy.

(7) Študenti sa zúčastňujú v konzultačnom stredisku na povinných konzultáciách, a to spravidla raz za mesiac v rozsahu 4 až 6 hodín.

(8) Štúdium na jazykovej škole sa môže ukončiť štátnou jazykovou skúškou podľa ustanovení tretej časti tejto vyhlášky.

DRUHÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O ĽUDOVÝCH ŠKOLÁCH JAZYKOV A O JAZYKOVÝCH ŠKOLÁCH

§ 5

Jazyková škola pomáha národným výborom pri odbornom a metodickom vedení ľudových škôl jazykov.

§ 6

Organizácia vyučovania a hodnotenia študijných výsledkov

(1) V ľudových školách jazykov a v jazykových školách (ďalej len „škola“) sa vyučuje podľa učebných osnov vydaných Ministerstvom školstva Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Vyučovanie jazykov sa organizuje v kurzoch; kurzy možno zriadiť aj mimo sídla školy, prípadne v socialistických organizáciách. V socialistickej organizácii možno kurz zriadiť za podmienok uvedených v § 2 ods. 4 a v § 4 ods. 3, ak organizácia požiada o zriadenie kurzu riaditeľa ľudovej školy jazykov alebo riaditeľa jazykovej školy a ak schválený plán umožňuje kurz zriadiť. Vecné a prevádzkové náklady na kurzy zriadené v socialistických organizáciách uhrádzajú tieto organizácie.

(3) Škola hodnotí študijné výsledky poslucháčov na konci každého polroka; s hodnotením oboznámi učiteľ kurzu poslucháčov ústne. O úspešnom zakončení kurzu vydá škola poslucháčovi osvedčenie s uvedením prospechu; žiakom základných škôl, základných deväťročných škôl a stredných škôl sa na požiadanie vydá osvedčenie s uvedením prospechu aj na konci každého školského roku.

(4) Študijné výsledky poslucháčov sa hodnotia štyrmi stupňami prospechu: 1 - výborne, 2 - veľmi dobre, 3 - dobre, 4 - nevyhovela).

(5) Poslucháč, ktorý bol na konci školského roku klasifikovaný štvrtým stupňom prospechu, nemôže byť zapísaný do vyššieho ročníka kurzu alebo do vyššieho kurzu.

(6) Organizácia vyučovania a prázdnin na škole sa prispôbi organizácii školského roku na základných a stredných školách.³⁾

(7) Povinnosti a práva poslucháčov určuje vnútorný poriadok školy vydaný riaditeľom školy po schválení národným výborom, ktorý školu odborne vedie.

§ 7**Prijímanie poslucháčov**

(1) Poslucháči sa do jednotlivých kurzov prihlasujú písomne na riaditeľstve školy v termíne určenom riaditeľom školy.

(2) Poslucháčov prijíma riaditeľ školy. Na prijatie cudzích štátnych príslušníkov treba súhlas národného výboru, ktorý školu odborne vedie.

(3) Ak sa prihlási do školy, prípadne do kurzu viacej poslucháčov, ako môže škola podľa schváleného plánu prijať, prijímú sa prednostne pracujúci, ktorí preukážu potrebné predpoklady a ktorí predložia potvrdenie organizácie, s ktorou sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, že ovládanie jazyka potrebujú pri svojom zamestnaní, a osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak ich na štúdium odporučí posudková komisia sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru a štúdium na škole je pre nich prípravou na pracovné uplatnenie;⁴⁾ ostatných uchádzačov prijme riaditeľ školy podľa poradia došlých prihlášok.

(4) Na prijatie nepľnoletých žiakov sa vyžaduje súhlas ich zákonného zástupcu.

§ 8**Zápisné a školné**

(1) Poslucháči zaplatia pred začatím vyučovania zápisné a školné na celý školský rok. Zápisné je ročne 30 Kčs. Školné pre žiakov základných škôl, základných deväťročných škôl a stredných škôl a pre študentov vysokých škôl je pri dvoch vyučovacích hodinách v týždni 10 Kčs mesačne. Za každú ďalšiu vyučovaciu hodinu v týždni sa školné zvyšuje o ďalších 5 Kčs mesačne. Pre ostatných poslucháčov je školné pri dvoch vyučovacích hodinách v týždni 20 Kčs mesačne a za každú ďalšiu vyučovaciu hodinu v týždni sa zvyšuje o ďalších 10 Kčs mesačne.

(2) Na žiadosť poslucháča alebo jeho zákonného zástupcu, ak je poslucháč nepľnoletý, môže riaditeľ školy so súhlasom národného výboru, ktorý školu odborne vedie, školné v odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodov sociálnych, čiastočne alebo celkom odpustiť. Od platenia školného sú oslobodené osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak ich na štúdium odporučila posudková komisia sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru, ak štúdium na škole je pre nich prípravou na pracovné uplatnenie a boli na štúdium jazykov prijaté.

(3) V kurzoch pri socialistických organizáciách je zápisné za jedného poslucháča 20 Kčs ročne; školné je 120 Kčs mesačne za jednu vyučovaciu hodinu v týždni za všetkých poslucháčov v jednom kurze. Za každú ďalšiu vyučovaciu hodinu v týždni sa školné zvyšuje o ďalších 120 Kčs mesačne za všetkých poslucháčov v kurze. Zápisné i školné za celý školský rok zaplatí socialistická organizácia pred začatím vyučovania.

(4) Zápisné sa v žiadnom prípade poslucháčom nevracia. Ak oznámi poslucháč do jedného mesiaca po začatí školského roku, že sa z vážnych dôvodov (zdravotných, rodinných, pracovných a pod.) nemôže na kurze zúčastniť, a dôvody riadne preukáže, škola je povinná vrátiť mu celé školné. Škola vráti polovicu školného aj poslucháčovi, ktorý sa ešte pred začatím druhého polroku z kurzu odhlási. Pomernú časť školného vráti aj poslucháčom zrušeného kurzu (§ 2 ods. 4 a § 4 ods. 3), ktorí zrušenie kurzu nezavinili, ak nemožno týchto poslucháčov preradiť do iného kurzu školy. V ostatných prípadoch sa školné ani jeho časť nevracia.

(5) Zápisné a školné sú príjmy národného výboru, ktorý školu odborne vedie.

TRETIA ČASŤ

ŠTÁTNE JAZYKOVÉ SKÚŠKY

§ 9

Účel a druhy skúšok

(1) Štátne jazykové skúšky (ďalej len „skúšky“) môžu vykonať pracujúci, žiaci stredných škôl, študenti vysokých škôl i osoby, ktoré nie sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, až po dovŕšení osemnásteho roku veku. Riaditeľ jazykovej školy môže výnimočne povoliť vykonanie skúšky i mladšiemu uchádzačovi, ak preukáže, že vedomosti požadované v § 10 získal intenzívnym štúdiom jazyka alebo počas dlhodobého pobytu v cudzine.

(2) Skúšku môže vykonať aj občan, ktorý na jazykovej škole neštudoval.

(3) Osvedčenie o úspešne vykonanej štátnej jazykovej skúške je preukazom o dosiahnutí jazykových vedomostí a zručností určitého stupňa pre pracovné činnosti, pri ktorých sa vyžaduje ovládanie cudzieho jazyka.

(4) Skúšky sú všeobecné alebo špeciálne; organizačne ich zabezpečujú jazykové školy.

(5) O skúške sa robí zápisnica. Administratívne práce spojené s organizáciou skúšok zabezpečujú jazykové školy.

§ 10

Všeobecná jazyková skúška

Všeobecnou jazykovou skúškou sa overuje, či kandidát má dobré praktické a im zodpovedajúce teoretické vedomosti z cudzieho jazyka, či má prehľad o hlavných javoch politického, hospodárskeho a kultúrneho života v danej jazykovej oblasti i v Československej socialistickej republike a či vie jazyk aktívne používať v ústnom i písomnom prejave.

§ 11

Špeciálna jazyková skúška

(1) Špeciálnu jazykovú skúšku možno vykonať pre tieto odbory:

- pre odbor prekladateľský,
- pre odbor tlmočnický.

(2) Špeciálnu jazykovú skúšku môžu robiť kandidáti, ktorí s úspechom vykonali všeobecnú jazykovú skúšku.

(3) Špeciálnou jazykovou skúškou sa overuje, či kandidát má dôkladné praktické i teoretické vedomosti z cudzieho jazyka a či ich vie aktívne používať v ústnom i písomnom prejave v odboroch, na ktoré je skúška zameraná. Kandidát má tiež preukázať, že dobre ovláda špecifické črty odborného štýlu, a to po stránke lexikálnej i gramatickej.

§ 12

Skúšobné obdobie

Skúšky sa konajú spravidla dvakrát do roka; v jarnom období spravidla v máji, v jesennom období spravidla v novembri. Dátum skúšok určí riaditeľ jazykovej školy.

§ 13**Komisia pre štátne jazykové skúšky a skúšobná komisia**

(1) Štátne jazykové skúšky na jazykovej škole riadi komisia pre štátne jazykové skúšky. Predsedu komisie pre štátne jazykové skúšky vymenúva krajský národný výbor, ktorý odborne vedie jazykovú školu, na ktorej bola zriadená komisia pre štátne jazykové skúšky, členov tejto komisie vymenúva taktiež krajský národný výbor na návrh riaditeľa jazykovej školy. Predseda komisie pre štátne jazykové skúšky môže byť súčasne predsedom skúšobnej komisie (odsek 2).

(2) Skúška každého kandidáta sa koná pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorá sa skladá z predsedu skúšobnej komisie určeného predsedom komisie pre štátne jazykové skúšky, a z dvoch členov. Predseda a členovia skúšobnej komisie sa určujú spomedzi členov komisie pre štátne jazykové skúšky.

(3) Členovia komisie pre štátne jazykové skúšky sa odmeňujú podľa osobitných predpisov, ak túto činnosť vykonávajú mimo pracovného pomeru.⁵⁾

§ 14**Prihlášky na skúšky a náhrady**

(1) Na skúšky konané v jarnom období sa kandidáti prihlasujú do konca marca, na skúšky v jesennom období na konci septembra na riaditeľstve jazykovej školy na tlačive, ktoré dostanú na riaditeľstve jazykovej školy.

(2) Cudzí štátni príslušníci môžu štátne jazykové skúšky vykonať len po predchádzajúcom súhlase krajského národného výboru, ktorý jazykovú školu odborne vedie.

(3) Poslucháč, ktorý sa na skúšku prihlási, je povinný zaplatiť náhradu, a to vo výške 100 Kčs za všeobecnú jazykovú skúšku (§ 10) a 120 Kčs za špeciálnu jazykovú skúšku (§ 11). Náhrada sa platí pred podaním prihlášky na skúšku. Na skúšku sa kandidát dostaví v termíne, ktorý určí jazyková škola. Keď sa kandidát nedostaví na skúšku včas, náhrada sa mu nevracia. Škola však môže z vážnych dôvodov (zdravotných, rodinných, pracovných a pod.) určiť tomuto kandidátovi na vykonanie skúšky náhradný termín. Za skúšku v náhradnom termíne kandidát náhradu znovu neplatí.

(4) Náhrada je príjmom krajského národného výboru, ktorý školu odborne vedie.

§ 15**Spoločné ustanovenia o štátnych jazykových skúškach**

(1) Štátne jazykové skúšky sa skladajú z písomnej časti a ústnej časti. Témy písomnej časti skúšok určí riaditeľ jazykovej školy.

(2) Výsledok písomnej i ústnej časti skúšok (aj ich čiastkových zložiek) sa hodnotí známkami: 1 - výborne, 2 - veľmi dobre, 3 - dobre, 4 - nevyhovela).

(3) Kandidát, ktorý pri písomnej časti skúšky nevyhovela, nemôže byť pripustený na ústnu časť skúšky.

(4) Celkový výsledok skúšok, ktorý sa určí podľa výsledkov písomnej a ústnej časti skúšky, sa hodnotí stupňom: prospel s vyznamenaním, prospel, neprospel.

(5) Kandidát

- a) prospel s vyznamenaním, ak pri písomnej i ústnej časti skúšky bol hodnotený známkou 1 - výborne,
- b) prospel, ak nebol hodnotený stupňom „prospel s vyznamenaním“ a pri ústnej časti skúšky bol hodnotený aspoň známkou 3 - dobre,
- c) neprospel, ak pri ústnej časti skúšky bol hodnotený známkou 4 - nevyhovel.

(6) O vykonanej skúške vydá komisia pre štátne jazykové skúšky skúšaným osvedčenie na predpísanom tlačive. Osvedčenie sa opatrí otláčkom okrúhlej pečiatky jazykovej školy a podpíše ho predseda komisie pre štátne jazykové skúšky a jeden člen skúšobnej komisie.

(7) Kandidátovi, ktorý pri skúške neprospel, môže komisia pre štátne jazykové skúšky povoliť jej opakovanie za podmienok uvedených v skúšobnom poriadku pre štátne jazykové školy na jazykových školách. Na opakovanie skúšky podá kandidát prihlášku (§ 14 ods. 1) a zaplatí príslušnú náhradu (§ 14 ods. 3).

(8) Štátna jazyková skúška neposkytuje kvalifikáciu na vyučovanie jazykov na školách a školských výchovných zariadeniach.

(9) Podrobnosti o obsahu, rozsahu a hodnotení štátnych jazykových skúšok určuje skúšobný poriadok pre štátne jazykové skúšky na jazykových školách uvedený v prílohe tejto vyhlášky.

ŠTVRTÁ ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 16 Prechodné ustanovenie

V školskom roku 1979/80 zaplatia poslucháči zápisné a školné podľa predpisov platných v čase podania prihlášky do kurzov.

§ 17 Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. smernice Ministerstva školstva a kultúry zo 6. júla 1962 č. 30 425/62 o organizácii vyučovania ruštiny a cudzích jazykov v záujmovom štúdiu v zariadeniach v pôsobnosti Ministerstva školstva a kultúry a zásady rozvoja vyučovania ruštiny, uverejnené vo Vestníku Ministerstva školstva a kultúry v ročníku 1962 v zošite 20 - 21 (Zbierka smerníc pre národné výbory 1962 por. č. 40) a registrované v čiaske 41/1962 Zb.,
2. smernice Ministerstva školstva a kultúry z 20. novembra 1962 č. 48 162/62 - II/1 pre štátne jazykové skúšky na jazykových školách, uverejnené vo Vestníku Ministerstva školstva a kultúry v ročníku 1962 v zošite 34 (Zbierka smerníc pre národné výbory 1962 por. č. 70).

§ 18 Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembrom 1979.

Minister:

Prof. Ing. Buša CSc. v. r.

SKÚŠOBNÝ PORIADOK

pre štátne jazykové skúšky na jazykových školách

Čl. 1**Všeobecná štátna jazyková skúška**

(1) Obsah všeobecnej štátnej jazykovej skúšky je zameraný na bežné otázky denného života, na otázky politického, hospodárskeho a kultúrneho diania v Československej socialistickej republike i v danej jazykovej oblasti a na základnú problematiku pracovného odboru kandidáta. Pri skúške sa požaduje dobré ovládanie slovenského alebo českého jazyka.

(2) V písomnej časti skúšky má kandidát preukázať schopnosť samostatne sa písomne vyjadrovať o určených témach, zručne zaznamenávať počúvaný prejav formou voľného spracovania, prípadne diktátu, a schopnosť obojstranného prekladu; pritom preukáže i náležité ovládanie bežnej slovnej zásoby, dobré ovládanie základnej jazykovej normy a primeranú zručnosť v štylizácii cudzojazyčného prejavu. Písomná časť skúšky sa skladá

- a) z reprodukcie počúvaného súvislého cudzojazyčného textu v rozsahu asi 150 slov alebo z diktátu cudzojazyčného textu v rozsahu asi 100 slov,
- b) z prekladu cudzojazyčného textu v rozsahu asi 100 slov do slovenského alebo českého jazyka,
- c) z prekladu slovenského alebo českého textu v rozsahu asi 100 slov do cudzieho jazyka,
- d) z voľného spracovania jednej z troch predložených tém podľa voľby kandidáta (v rozsahu 2-3 strán) zameraných na aktuálne otázky politického, hospodárskeho alebo kultúrneho života. Na vypracovanie písomnej časti skúšky sa určí čas 4 hodiny. Pri písomnej časti skúšky, s výnimkou diktátu, možno používať slovník.

(3) Ústnou časťou skúšky má kandidát preukázať, že vie správne prečítať cudzojazyčný text, že mu rozumie a vie ho vysvetliť po stránke obsahovej, podľa potreby i jazykovej, že rozumie hovorenému alebo reprodukovanej prejavu v cudzom jazyku a že vie pohotovo a bez ťažkostí hovoriť v cudzom jazyku o danej téme i o vlastnom čítaní v origináli. Ústna časť skúšky sa skladá z čítania a obsahového výkladu, prípadne prekladu cudzojazyčného textu spojeného s objasnením dôležitých gramatických javov, a z ústneho prejavu, ktorý má spravidla formu rozhovoru, prípadne rozhovoru o počúvanom alebo reprodukovanom prejave; pri skúške sa poskytne kandidátovi možnosť súvislého samostatného prejavu v cudzom jazyku. Ústna časť skúšky sa koná v cudzom jazyku a nemá spravidla trvať viac ako 30 minút.

(4) Konverzačné témy a otázky týkajúce sa faktických vedomostí z politického, hospodárskeho a kultúrneho života danej jazykovej oblasti i v Československej socialistickej republike si kandidáti losujú.

Špeciálne štátne jazykové skúšky

Čl. 2**Špeciálna štátna jazyková skúška pre prekladateľský odbor**

(1) Špeciálnou štátnou jazykovou skúškou pre prekladateľský odbor sa overuje, že kandidát dokáže na základe presného porozumenia cudzojazyčného textu vypracovať písomný preklad tohto textu do slovenského alebo českého jazyka a naopak preložiť slovenské alebo české texty do cudzieho jazyka; pritom má presne vystihnúť daný text tak obsahovo, ako aj štylisticky špecifickými prostriedkami cudzieho jazyka. Ťažisko tejto skúšky je v písomnom prejave.

(2) Písomnou časťou skúšky má kandidát preukázať, že sa dokáže samostatne a pohotovo písomne vyjadrovať, že náležite ovláda slovnú zásobu a frazeológiu všeobecného jazyka i odbornú terminológiu hlavne toho odboru, v ktorom pracuje, že bezpečne aktívne pozná gramatickú a pravopisnú normu daného cudzieho jazyka a má primeranú zručnosť v štylizácii odborného cudzojazyčného prejavu. Písomná časť skúšky sa skladá

- a) z prekladu ťažšieho všeobecného, prípadne odborného cudzojazyčného textu v rozsahu asi 150 slov do slovenského alebo českého jazyka,
- b) z prekladu ťažšieho všeobecného, prípadne odborného slovenského alebo českého textu v rozsahu asi 150 slov do cudzieho jazyka,
- c) z voľného spracovania jednej z troch predložených tém podľa voľby kandidáta (v rozsahu 2-3 strán).

Na vypracovanie písomnej časti skúšky sa určí čas 4 hodiny; možno pri nej používať slovník.

(3) Ústnou časťou skúšky má kandidát preukázať, že vie správne prečítať ťažší cudzojazyčný text, že mu rozumie, vie ho preložiť a vysvetliť po stránke obsahovej i jazykovej, že vie obdobne preložiť text zo slovenského alebo českého jazyka do cudzieho jazyka, že rozumie hovorenému prejavu v cudzom jazyku a bez ťažkosti hovorí o danej téme. Ústna časť skúšky sa koná v cudzom jazyku a nemá spravidla trvať viac ako 45 minút.

Čl. 3

Špeciálna štátna jazyková skúška pre tlmočnícky odbor

(1) Špeciálnou štátnou jazykovou skúškou pre tlmočnícky odbor sa overuje, že kandidát vie pohotovo a správne tlmočiť ústny prejav z cudzieho jazyka do slovenského alebo českého jazyka a naopak, a to súčasne i následne. Ťažisko tejto skúšky je v ústnom prejave.

(2) Písomná časť skúšky sa skladá

- a) z prekladu ťažšieho všeobecného, prípadne odborného, slovenského alebo českého textu v rozsahu asi 150 slov do cudzieho jazyka,
- b) z cudzojazyčnej reprodukcie do slovenského alebo českého textu v rozsahu asi 150 slov, ktorý sa kandidátovi prečíta,
- c) z cudzojazyčnej reprodukcie cudzojazyčného textu v rozsahu asi 150 slov, ktorý sa kandidátovi prečíta.

Na vypracovanie písomnej časti skúšky sa určí čas 4 hodiny; možno pri nej používať slovník.

(3) Ústnou časťou skúšky má kandidát preukázať, že vie stručne zhrnúť v cudzom jazyku obsah ťažšieho cudzojazyčného textu, že vie obojstranne tlmočiť hovorený a reprodukováný prejav, a to súčasne i následne, a že vie pohotovo hovoriť v cudzom jazyku na danú tému i o vlastnom čítaní v origináli. Ústna časť skúšky sa koná v cudzom jazyku a nemá spravidla trvať viac ako 45 minút.

Čl. 4

Spoločné ustanovenia

(1) Počas písomnej časti skúšky dozerajúci učiteľ dbá, aby kandidáti pracovali samostatne. Čas pobytu kandidáta mimo skúšobnej miestnosti sa poznamenáva do zápisnice o priebehu písomnej časti skúšky.

(2) Ak kandidát pri písomnej časti skúšky postupuje nedovolené (odpisuje, používa nedovolené pomôcky a pod.), dozerajúci učiteľ napíše o tom záznam, ktorý predloží predsedovi komisie pre

štátne jazykové skúšky. Kandidát, ktorý sa previnil, v skúške nepokračuje a posudzuje sa ako kandidát, ktorý pri písomnej časti skúšky neprospel.

(3) Pri určení celkového výsledku písomnej časti skúšky sa prihliada na všetky jej zložky. Celková úroveň písomnej časti skúšky kandidáta sa osobitne starostlivo zvažuje, ak kandidát z niektorej jej zložky neprospel.

(4) Výsledok písomnej časti skúšky oznámi predseda komisie pre štátne jazykové skúšky kandidátovi písomne, a to najneskôr týždeň pred začiatkom ústnej časti skúšky, súčasne oznámi kandidátom, ktorí úspešne vykonali písomnú časť skúšky, termín ústnej časti skúšky.

(5) Ak kandidát nevyhovel pri písomnej časti skúšky, nemôže byť pripustený na ústnu časť skúšky; v takom prípade predseda komisie pre štátne jazykové skúšky vyrozumie kandidáta o možnosti prihlásiť sa na štátnu jazykovú skúšku v niektorom z ďalších skúšobných období (§ 14 vyhlášky).

(6) Ústna časť skúšky sa koná najskôr o 14 dní po písomnej časti skúšky.

(7) Kandidátovi sa po vyžrebovaní otázky na ústnu časť skúšky poskytne potrebný čas (najviac 15 minút) na prípravu.

(8) Rozhodujúce pre hodnotenie ústnej časti skúšky je praktické ovládanie cudzieho jazyka vrátane výslovnosti, intonácie a dynamiky ústneho prejavu kandidáta. Vedomosti kandidáta z okruhu politického, hospodárskeho a kultúrneho života z danej jazykovej oblasti ovplyvňujú stupeň prospechu.

(9) Po ústnej časti skúšky hodnotí skúšobná komisia celkový výsledok štátnej jazykovej skúšky. Rokovanie skúšobnej komisie pri hodnotení výsledkov skúšky je neverejné. Pri určení celkového výsledku štátnej jazykovej skúšky sa prihliada na výsledky písomnej i ústnej časti skúšky. O stupni prospechu rozhoduje skúšobná komisia hlasovaním. Výsledok štátnej jazykovej skúšky oznámi kandidátovi predseda skúšobnej komisie pred celou komisiou v deň, keď kandidát vykonal ústnu časť skúšky.

(10) Kandidátovi, ktorý pri štátnej jazykovej skúške neprospel, môže komisia pre štátne jazykové skúšky povoliť opakovanie (§ 15 ods. 6 vyhlášky), a to buď len ústnu časť skúšky alebo celú skúšku. Opakovanie ústnej časti skúšky v najbližšom skúšobnom období povolí komisia pre štátne jazykové skúšky kandidátovi, ktorého písomná časť skúšky je klasifikovaná prvým, alebo druhým stupňom prospechu (výborne, veľmi dobre). Opakovanie celej štátnej jazykovej skúšky najskôr o rok povolí komisia pre štátne jazykové skúšky kandidátovi, ktorého písomná časť skúšky je klasifikovaná známkou 3 - dobre.

- 1) § 7 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.
- 2) Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 31. júla 1975 č. 7743/1975-II/1 o organizácii škôl poskytujúcich stredné a vyššie vzdelanie vrátane zariadení na výchovu učňov (Zvesti MŠ a MK SSR 1975 str. 87), registrovaná v čiastke 26/1975 Zb.
- 3) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 125/1978 Zb. o organizácii školského roku na základných a stredných školách.
- 4) § 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 132/1975 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení.
- 5) Vyhláška Ministerstva financií č. 91/1966 Zb. o odmeňovaní niektorých prác vykonávaných mimo pracovného pomeru.

